

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K

Za Nemčijo K 16.60. — Za Ameriko in inozemstvo K 20. — Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipol po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“.

Na naročilu brez dopolne naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. na desno.

Upravištvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Peti-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Iv'an Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Ali ostane

Dr. Anton Gregorčič

predsednik S. L. S. na Goriškem?

Leta 1905. je zavrelo zopet enkrat med duhovščino proti dr. Antonu Gregorčiču. Takrat je »živela« še slavna »Sloga«.

V posebni okrožnici so mu povedali duhovniki, da je zadnji čas, »da se čimprej opomore katoliški stranki do pravega življenja in delovanja«. »Pravega življenja« in delovanja so pogrešali v stranki, ki jej je načeloval dr. Anton Gregorčič. Z žalostjo so priznavali, da je katoliško-politično delovanje stranke nezadostno, neuspešno ter da vzbuja pomisleke in opravičeno bojazen za prihodnost. Krivdo so našli na plašč dr. Antona Gregorčiča, voditelja stranke. Očitati so mu: pomanjkanje delavnega središča, jasnega odločnega programa, krepke organizacije; časopisje njegovo so obsodili, da ni za nič. Tožili so o nedelavnosti, odrevenelosti v katoliški stranki, govorili o popolni desorganizaciji. »In kako ne?! Če je mrtvo srce, so nedelavni tudi drugi udje.« Ako drže roke križem eni, ki se jim je poverilo vodstvo stranke, kako more stranka napredovati? — — — Zahtevali so korenite premembe. Srce naj bo živo ne mrtvo.

To »srce« pa je bilo tudi potem tako, da niso bili v stranki prav nič zadovoljni z njim. Mladini, novostrujarji, ga niso mogli videti na koncu očesa. Seveda je bil sladak in dober, ko so duhovniki zahtevali reorganizacijo stranke in ko se je porojevala S. L. S. na Goriškem. Zlezel je celo na predsedniško mesto. Toda takrat tako dober je postal pozneje trd in svojeglav, stari Gregorčič. On visoko, vse drugo pod njim; poleg sebe samo udane obraze, drugače ga z bunko pahne od sebe. Ne morejo ga videti. Posvetili so mu pa že leta 1908. v »Slovenca«.

Pisali so o njem: »Dr. Gregorčič s svojimi pristaši se je zvezal z laškimi liberalci; ker: več kot načela je nekaterikom osebna politika. Ta zveza je škandal.«

Obe slovenski stranki se sicer ločita po verskem in gospodarskem programu, a imata skupen vsaj narodni program. Med laško liberalno in pa med pravo katoliško slovensko stranko pa nikdar ni in ne more biti kake skupnosti.

Nam je treba politike načel. Kar pa se je zgodilo, (to je zveza Pajer-Gregorčič) je udarec v obraz vsaki res načelni politiki. Kaj naj vendar drugače pomenja zveza naših katoliških, slovenskih in ljudskih poslancev z verskimi, narodnimi in gospodarskimi nasprotniki našega ljudstva?

Potem: »Zveza slovenskih katoliških poslancev z laškimi liberalci je vredna obsodbe z narodnega, verskega in gospodarskega ozira. Zato jo Gregorčič taj. Dogodki v deželnem zboru pa so pokazali tako zvezo.«

Po vsem tem popru so mu ponudili še te-le ocvirke: »Gregorčič in njegovi pristaši so uganjali to breznačelno politiko na svojo roko; niso ne enkrat sklicali vodstva, niti izvrševalnega odbora; proti duhu discipline so prezirali pri svojem postopanju celo strankino organizacijo.«

V drugem članku so mu potem očitali: »da ni vajen opozicije in je tudi sam ne trpi.« Paša v stranki! Kar smo mi vedno trdili. — »Prvi pogoj za uspešno delo opozicije je stik z ljudstvom in njega izobrazbo, česar Gregorčič nikdar ni razumel in nikdar tudi ne bo.« Res je to. Dobro so mu pokadili pod nos. Vendar pa je ta mož predsednik S. L. S. na Goriškem.

Nadškof in knez ga je v letu 1908. dne 9. oktobra obsodil. Goriška duhovščina se mu je bila poklonila k njegovemu godu. To priliko je porabil nadškof, da je spregovoril o položaju na Goriškem ter dal dr. Gregorčiču hudega popra pod nos radi zveze s Pajerjem. Škandal je imenoval njegovo početje. Sledili so napadi v »Slovenca«. Dr. Gregorčič je bil ves iz sebe. Zrepenčil se je in napisal je v svojem listu slovit članek »Javen upor, formalna revolucija, anarhija«.

V tem članku je udaril s kolo, po novostrujarjih. Pohvalil se je, da je izkuš

in razumen politik, ki ne bo hodil vpraševati za dovoljenje k svojim »prijateljem« za vsak korak, ki ga stori. Zatajil je bil zopet enkrat zvezo s Pajerjem in smililo se mu je verno ljudstvo, ko je videl, da duhovnik duhovnika javno dolži nečastnega dejanja. Povedal je, da njegovi prijatelji novostrujarji hodijo v škofovsko palačo; tje znašajo vse, karkoli je pisala »Soča« zoper dr. Gregorčiča, »dostavljajo pa še par »katoliških ocvirkov«..... Čujte, tako je pisal Gregorčič. O »katoliških« ocvirkih je pisal. —

Gregorčič je hudo jezen zarjul na to: »Tako podpihovanje in sleparjenje duhovnih predstojnikov je škandal.« Podpihovanje in sleparje je imenoval zaupnike nadškofove. Rekel je med drugim po tem, da dela anarhijo v stranki »nekaj oseb, ki so se nevede kako izgubili v duhovski stan.« Tako nesramno jih je žalil.

Oglasil se je bil dr. Andrej Pavlica, ki je bilo zajokal v svojem »Prim. listu«, kaj bo, če pojde tako dalje v stranki. Vabil je k slogi. Rekel pa z besedami sv. Marka: da če hoče kdo med njimi večji biti, naj bo njihov služabnik, kdor hoče biti prvi, bodi vseh hlapec. — Gregorčič pa hlapec, to pa to!

Nadškof je že od nekdaj proti Gregorčiču. Radi novostrujarske gonje se je maščeval Gregorčič nad nadškofom v seš deželnega zbora 1910., ko je bil prišel škof branit Mont v zbornico. Takrat je Gregorčič s svojimi ostentativno glasoval proti nadškofu. Gesto je bil napravil nadškof, ki je kazala, da ne odobrava njegovega ravnanja; nadškof in prošt sta odšla, Gregorčič pa je ostal v zbornici vesel in zadovoljen....

Letos je nadškof in knez zopet glasno in jasno obsodil Gregorčičevo politiko. Ali Gregorčič piska na vse to. On je ostal še dalje v zvezi z laškimi liberalci in brezverci. Šusteršič mu je pomagal sklicati deželni zbor, pa naj potem pravi nadškof, kar hoče. Tak je predsednik S. L. S. na Goriškem!

Za danes je napovedan sam dr. Šusteršič, da pride reševati barke starostru-

jarjev in novostrujarjev, da bi ne trčile skupaj in se potopile. Fuzijo obeh struj hočejo. Nadškof bi bil s fuzijo že zadovoljen ali prinesli bi mu morali v nadškofijsko palačo — glavo dr. Gregorčiča. Ta pa ne odneha, marveč ostati hoče na svojem mestu in premagati popolnoma nadškofa. Če bi smeli govoriti razni duhovniki, to bi ga zdelali dr. Gregorčiča, ali »disciplina« jim zapira usta..... Vedo pa, če ostane Gregorčič, pojde vse po starem dalje. Gregorčič je prefriganec, ki ima vse skupaj za norca.

Lepa čast bo za S. L. S., če ostane še njen vrhni krmilar na Goriškem dr. Gregorčič!

Volilnik

za občine poknežene grofovine Goriške in Gradiške.

Volitev.

§ 12.

Vabilo k volitvi pripiše župan javno vsaj osem dni pred volilnim opravilom in v dotičnem razglasu se navede kraj in dan in se določi ura začetka in zaključka volitve in morebitne ožje volitve; ožja volitev se določi najmanj na dva dni po prvem volilnem opravilu. V javnem razglasu se navede tudi število starešin in namestnikov, ki se naj izvolijo v vsakem volilnem razredu.

Ako se vrši volitev na več voliščih, se navedejo v javnem razglasu kraj in dan, kakor tudi ura, ko se volilno opravilo prične in zaključi na vseh posameznih voliščih, in se določi, kateri volilni komisiji gre poizvedeti in objaviti skupen izid razdeljenih volitev.

Župan vroči istočasno vsem volilcem legitimacije, ki morajo obsegati v tem paragrafu navedene splošne napovedbe o volitvi.

§ 13.

Da se je volitev razpisala, se naznani istočasno ko se javno razglasi kakor predpisuje § 12., okrajni politični oblasti.

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Dalje.)

»Slabo ti gre, zares...«

Ona ni rekla na to ničesar, le glavo je povesila in začela počasi prebirati čipke čajnega prta.

»Omožiti bi se morala«, je rekel Foma, ki je čutil, da jo obžaluje.

»Ne govori o tem, prosim te!« je rekla Ljuba in nlepo nagubala čelo.

»Zakaj bi ne govoril? Saj se boš...«

»Da!« je vzklila deklica s tihim vzdihom. »Tudi jaz mislim o tem, da se bom, to se pravi, da se bom morala. A kako se bom? Veš, da mi je sedaj, kakor bi bila megla med mano in med ljudmi... gosta, gosta megla!«

»Od knjig!« ji je segel Foma uverjeno v besedo.

»Počakaj! Nehavam razumevati, kaj se godi... Ne ugaja mi vse... vse je postalo tuje... Ni vse tako, kakor bi moralo biti, ni vse pravo... Vidim to, razumem, a da ni tako in zakaj da ni, — ne morem povedati...«

»Ni tako, ni tako...« je zamrmral Foma. To ti je prišlo od knjig... da... Čeravno tudi jaz sam čutim, da je tako... To je morebiti posledica tega, da sva še mlada... najine neumnosti...«

»Spočetka se mi je zdelo«, je govorila Ljuba, ne da bi ga poslušala, »da unem vse, kar je v knjigah... in zdaj...«

»Pusti knjige«, je svetoval Foma prezirljivo.

»Ah, neha vendar s tem, ali jih je mogoče pustiti. Ali znaš, koliko misli je na svetu? O Bog! In so med njimi takšne, da se vname glava od njih... V neki knjigi se pravi, da je vse pametno, kar ima obstanek na svetu...«

»Vse?« je vprašal Foma.

»Vse! In v neki drugi knjigi je ravno nasprotno...«

»Čakaj! Ali to ni nespametno?«

»O čem govorita?« je vprašal Majakin, prikazavši se med vrati v dolgi suknji in z nekakimi svetinjami pod vratom in na prsih.

»Tako...« je mračno dejala Ljubovj.

»O knjigah«, je dostavil Foma.

»O kakšnih knjigah?«

»O tistih, ki jih čita... čitala je, da je vse na svetu pametno...«

»No!«

»No, a jaz pravim: to je laž!«

»M-da...« Jakov Tarasovič se je zamislil, ščipaje se za brado in mežikaje z očmi.

»Kakšna knjiga je to?« je vprašal hčer, ko je bil molčal nekaj časa.

»Takšna mala... rumena...« je nehoté dejala Ljubovj.

Položi mi jo na mizo... To ni rečeno kar tjavendan: vse na svetu je pametno. Vidiš, prišlo je torej nekemu na um... M-da, to je celo jako spretno izraženo... in, da ni bedakov, bi bilo popolnoma prav... A ker bedaki niso nikdar na svojem mestu, se ne more reči, da bi bilo vse na svetu pametno. Ogledal si bom knjigo, morda je kaj pametnega v nji... Zdravstvuj, Foma! Ali še poseliš, ali se popelješ z mano?«

»Ostanem še...«

»No, dobro...«

Ljubovj in Foma sta zopet sama.

»Kakšen je!« je dejal Foma, mignivši z glavo za hrbtom, ko je šel skozi vrata.

»Kakšen?«

»Vsemu se odziva, vse hoče pokriti s svojo besedo.

»Da-a... moder je. A ne razume, kako težko je živeti,« je dejala Ljuba žalostno.

»Tudi jaz ne razumem... mnogokaj si izmišljaš...«

»Kaj si izmišljaš?« je razdraženo kriknila deklica.

»Saj... vse to... tvoje misli... tuje so...«

»Tuje, tuje...«

Hotela mu je reči nekaj »strega, toda prestala je in pomolčala. Foma jo je gledal in primerjavši z njo Medinsko, je žalostno pomislil.

»Kako različno je vse... ljudje, ženske... in tudi občutki so vedno drugačni.«

Oba sta si sedela nasproti, oba sta bila zamišljena in noben izmed njiju ni pogledal drugega. Na ulici se je mračilo in soba je bila že vsa temna. Veter je zibal lipe in njihove veje so praskale ob hišni zid, kakor da jih zebe in da prosijo, naj jih pusté notri...

»Ljuba!« je tiho zaklical Foma.

Dvignila je glavo in ga pogledala.

»Veš kaj, ... z Medinsko sem se... sprl...«

»Zakaj?« je vprašala Ljuba živahno.

»Prišlo je tako, da me je razžalila.«

»Ne, dobro, da si se sprl z njo, mi je prišla deklica, a sicer bi ti bila zmešala glavo... zla koletkinja, n še huje... oh, kakšne reči vem o nji!«

»Nikakor ni zla,« je dejal Foma nevoljno. »In tudi ti ne veš ničesar... vsi lažete!«

Ta oblast zamore odposlati k volitvam odposlane z naročilom, naj pazijo na to, da se vrši vse po zakonu in da se vzdržuje red in mir; iz tega pa ne smejo izvirati stroški za občinsko upravo.

§ 14.

Vodstvo volilnega opravila se izroči volilnim komisijam, in se ustanovi posebna volilna komisija za vsak volilni razred, oziroma v slučaju, da se določi za en volilni razred več volišč, posebna volilna komisija za vsako volišče.

V tem slučaju se poveri eni izmed delnih volilnih komisij dotičnega volitvenega razreda, da poizve in objavi skupen izid razdeljenih volitev.

Volilne komisije sestolajo iz župana ali njegovega namestnika, ki ga določi župan izmed členov starešinstva, kot predsednika, in iz četrter članov, ki jih izvoli poslušajoče starešinstvo izmed volilcev dotičnega volilnega razreda.

Za vsako volilno komisijo se določi zapisnikar.

Volilni komisiji gre odločevati o tem, ali je glasovanje dopuščeno in, ali so glasovi veljavni ako:

a) nastane dvom o identiteti volilca, ki pride volit;

b) nastane dvom o veljavnosti posameznih glasov;

c) se ugovarja, predno se je dotični glas dejanski oddal, volilni pravici osebe, ki je vpisana v volilnem imeniku, iz razloga ker je izgubila dotična oseba potem, ko so bili volilni imeniki sestavljeni, pogoje, ki se stavijo glede volilne pravice. Komisija mora odločevati takoj in njene odločbe so končno veljavne; komisija sklepa z relativno večino glasov ne glede na število glasovalcev. Predsednik odda svoj odločilen glas le v slučaju, da so glasovi enako razdeljeni.

Novim časom naproti!

— n

V.

Navedli smo že besede ljubljanskega »Jutra«, št. 624. z dne 21. nov. 1911., da ni ljudi, delavnih in odločnih mož v vseh slovenskih krajih.

O naprednjakih ter o potrebi enotne organizacije naprednjakov pa je bilo napisalo ljubljansko »Jutro« to-le:

»Naprednjaki so obupani, ali pa boječi, eni ne verujejo v uspeh, drugi se bojijo stopati v boj s svojim župnikom in kaplanom, temveč živijo mirno v kotu in gledajo, kako napreduje klerikalizem na vseh koncih in krajih, ne poskušajo pa storiti ničesar, da bi se to napredovanje klerikalizma zaježilo.

In čuditi se ni nič temu. Malodušnost, ki vlada v naprednih vrstah, izvira od zavesti, da slovenski naprednjaki niso organizirani in posameznik težko stopa v boj, ko vidi, da je osamljen, da nima zasluge v močni organizaciji somišljenikov, ker take organizacije ni; in v takih razmerah je opravičljiva tudi boječnost posameznikov.

Z nasprotnikom se moramo bojevati z enakim orožjem, kot ga ima on. Proti V. L. S. mora nastopiti vseslovenska napredna stranka z enotnim programom in enotnim skupnim vodstvom, v katerem bi bile zastopane vse slovenske dežele in vsi stanovci, v prvi vrsti kmetski stan, ki je jedro našega naroda. Pred tako organizacijo naprednih elementov na Slovenskem bi imel nasprotnik respekt, naprednjaki bi pa imeli v njo zaupanje in bi videli v njej svojo zaslombo.

Taka organizacija bi pa mogla biti samo rezultat velikega shoda naprednjakov iz vseh slovenskih krajev, o čemur naj merodajni faktorji razmišljajo.

O potrebi enotne organizacije je govoril že dosti obširno uvodni članek »Soča«, g. K. No, pa je bilo že na tem pred par leti, po iniciativi Štajercev, da se vsvari nekaj enotnega; ustvarila se je enotna klerikalna stranka po Sloveniji, naprednjaki so ostali kakor so bili; v vsaki deželi so drugačni. Na tistem zboro-

vanju v Ljubljani, kjer je šlo za enotno napredno stranko, so bile govorene lepe besede pa tudi čudnoderce. V Ljubljani je bila pokopana enotna napredna stranka, naj torej Ljubljana popravi svoj greh

Ali ljudi ni Članek v »Jutru« je rekel, da jih ni v vseh slovenskih krajih — ne samo v Ljubljani. Torej če se že v Ljubljani, v našem središču, kjer je vendar toliko sposobnih ljudi, toliko akademiških izobražencev, toži, da ni ljudi, kako more biti še le po deželi! Tudi pri nas na Goriškem čutimo že leta in leta, da ni ljudi. So in jih ni. Saj smo že povedali, kakšnih je polno in kakšnih ni, tako, kakor pravi ljubljansko »Jutro«: ni ljudi, delavnih in odločnih. Kaj pomaga: eden, dva, trije, par po deželi, tuintam. To ni nič, to se nič ne pozna. Pride preveč na rame jednega. In ker preveč tišči, se odloži pa je vsega konec.

Ali ljudi ni Ni ljudi pa še nekaj ni: Denarja ni! Torej ljudi ni in denarja ni. Potem pa delaj, božji človek, ki si pahnjen na politično torišče garat in se ubijati, ko drugi na varnem sede ter si služijo tisočake. — Ljudi ni in denarja ni. Iskati je treba ljudi in denarja. Diogenes, posodi svojo laterno!

»Soča« je ponatisnila lani meseca avgusta iz »Slov. Naroda« članek »Narodni sklad«. Tam je bilo čitati med drugim: »Začeti se mora torej s političnim delovanjem z zbiranjem denarja za »Narodni sklad«. To nabiranje se mora vršiti popolnoma sistematično. V vsakem trgu, v vsaki občini in vasi se mora zbrati nekaj zaveznih mož, ki naj redno pobirajo prispevke za »Narodni sklad«. Ni treba, da bi dal vsak posameznik večjo svoto, kajti zrno do zrna pogača Imamo pa med svojimi pristaši tudi imovitejše, ki bi naj bolj posegali v žep. Rednega in sistematičnega nabiranja je treba, takega, da ne bo nihče preveč obremenjen. To vendar ni preveč zahtevano! Vsak kraj po svoji velikosti in številu somišljenikov napredne stranke. Majhno, neobčutno breme bi to bilo za posamičnika, vse skupaj bi pa vendar dalo precejšen fond, iz katerega bi se pa dalo mnogo storiti V veselih družbah, na veseljah, na izletih, je treba misliti na »Narodni sklad«. Napredna društva pa naj bi dajala majhen del svojega dobička za »Narodni sklad«. V gostilnah naj bi bili nabiralniki za »Narodni sklad« Narodno ženstvo naj bi pomagalo. —

To je edina pot, ki vede do dobrega strankinega fonda. Če je fond tu, potem se že da delati in obilo koristnega storiti za ljudstvo. Kdor pa sega v svoj žep ter troši, je sicer požrtvovalen rodoljub, katerega se semtertje pohvali, kateremu pa pravijo na skrivnem: norec in smejejo se mu, če pride v kake zadrege.

Narodnega davka je res dosti, toda neobhodno potrebno je, da imamo v srcu in mislih procvit stranke: Vinar k vinarju, krona h kroni, stotak k stotaku in z majhnimi prispevki naraste fond, ki bo služil izbornu napredni stranki. — Če ni denarja, ni nič. S samim navdušenjem se ne pride nikamor. Na Kranjskem torej uvažajo prispevek za stranko, na Štajerskem so ga uvedli; na Goriškem se ga mora uvesti.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici priredi svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 3. marca 1912. ob 3. uri popoldne v hotelu pri »Zlatem Jelenu«. Ako bi bila volitev radi nezadostne udeležbe nesklepčna, vršila se bo pol ure pozneje, druga volitev, ki bo sklepčna ob vsakem številu navzočih. Odbor.

Slovenske posojilnice, hranilnice, zadruge in druga gospodarska društva, imajo ali bodo imeli svoj občni zbor. Ob tej priliki razdeli se vedno en del čistega dobička v dobrodelne namene. Največje dobrodelno društvo za Slovence je pa naše šolsko društvo t. j. Ciril Metodova družba v Ljubljani. Zatorej naj razni odbori ne pozabijo pri občnem zboru na to družbo.

Ciril Metodovi računski, oziroma gostilniški listki so lep vir družbenih dohodkov. Lansko leto je družba dobila za listke nad 7000 K. Ako bi bili rač. listki v vseh slovenskih gostilnah in kavarnah, imela bi družba vsako leto gotovo za 20.000—30.000 K več dohodkov, Slovenci! Zahtevajte v gostilnah in kavarnah družbene računske listke! Vi darujete za vsak listek le 2 vinarja, a družba dobi potem skupaj tisočake!

Podružnica D. C. M. za občino Devin in Mavhinje vabi na svoj letni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 10. marca ob 3 1/2 pop. v prostorih g. M. Plesa, po sledečem sporedu: 1. Letno poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2. Volitev načelnika in podružničnih zastopnikov za glavno skupščino. 3. Ustanovitev nove podružnice za Vižolje in Sesljan. 4. Slučajnosti. Ta občni zbor bo velikega pomena za razvoj naše podružnice, naj bi se ga udeležil zato vsak prijatelj naše toliko koristne družbe.

DOPISI.

Iz komenskega okraja.

Iz Kostanjevice. — (Odgovor »Primorskemu listu« z dne 22. februarja 1912. šte. 8.). Nimam dolžnosti dajati dopisniku »Pr. L.« nikakršnih računov o svojem šolskem delovanju, pa javnosti moram vendar povedati, da so klerikalci zelo enostranski, samohvalaži in res fanatični, kar potrjuje njih dopis v »Pr. L.«, kjer pravijo, da ni pravično po njih mnenju, če se kaznujejo vsi grešniki, ampak morali bi se kaznovati samo taki grešniki, ki niso v njih vrsti; grešnike v njih vrsti pa naj se hvali in naj se jim drži mavha.

Dne 18. februarja 1912. sta bili v Kostanjevici napredna in klerikalna veselica. Da bi imeli klerikalci več udeležencev, zato so klerikalni vodje plačevali šolskim in drugim otrokom vstopnino k veselici. Otroci reveži so vedeli, da jim je po šol. disciplini prepovedano k plesom in veselicam namenjenim odraslim ljudem, a denar jih je zapeljal in zato je bilo kar 75 šol. otrok pri klerikalni veselici.

Ubogi zapeljani otroci so se mi kar smilili, a moral sem jih kaznovati vsled § 79. I. in V. odst. nov. šol. in uč. reda in na podlagi 10. točke pravil o vedenju učencev ljudskih šol in raznih okrožnic c. kr. okr. šol. sveta. Na teh podlagah sem kaznoval tudi one šol. otroke, ki so se skrivoma prikradli in prisostvovali napredni veselici, ker k tej se ni pustilo nobenega šol. otroka. Tako sem torej kaznoval vse grešnike in bil sem povsem pravičen ter nima mi v tem nihče ničesar očitati. Da bi se pa hotel nad svojimi ljubimi šol. otroci maščevati le radi tega, ker je bila ogromna večina kazencev pri klerikalni veselici, Bog ne daj! Maščevana in hinavstva ne poznam, trebalo bi mi iti k vam v šole, gospod dopisnik. Naše napredno društvo je res plesalo, kaj ste pa vi delali zvečer, če ne plesali — skakali na katoliški podlagi?!

Seveda veselica in ples na katoliški podlagi nista pohujšanje za otroke, a na napredni podlagi da?!

Kar se pa tiče vdeležnikov zabavnega večera našega društva pripominjam le toliko, da je imelo pri tem društvo 15 K čistega dobička; vi ste si pa sami plačevali vdeležnike.

A. Fakin.

Iz Vojske. — Naš gosp. vikar je bil oznanil, da plača mladenkam vstopnino k klerikalni veselici v Kostanjevici in tako je tudi storil; zato je bilo mnogo Vojsčičank na klerikalni veselici pri Trampužu hštv. 34. Na tak način morajo skrbeti za klerikalne veselice, da morejo potem pisati, da je bila udeležba velika. Taki so! Ali ljudstvo jih spoznava in kmalu ne bo de hotelo na klerikalne veselice niti proti plačani vstopnini!

Iz Škrbine. — Občinski zastop v Škrbini je v seji dne 30. decembra 1912. imenoval za častne občane naše občine Škrbina sledeče visokorodne gospode: gosp. dr. Ofokar Rybač, odvetnik, državni in deželni poslanec v Trstu; gos. dr. Gustav

Gregorin, odvetnik, dež. in državni poslanec v Trstu; gosp. Alojzij Strekelj, v. norejski nadzornik v Zadru, Dalmacija; gosp. dr. Franc Irgolič, odvetniški kandidat in starosta Goriške Sokolske Župe v Gorici; gosp. Franc Dominko, sodni predstojnik v Komnu; gosp. Alojzij Luznik, učitelj v pokoju v Dornbergu.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Velikih Žabelj. — V zadnjem »Novem času« cvili »boj na nož« ali frajter v armadi, zbirajoči se okoli onega poneumnevalnega lista, in se zaletuje v našega obče spoštovanega učitelja.

Ta le katoliški frajtar, ubegli lemenatar, katereinu se lahko zapoje: Sem rajtal študirat', sem rajtal bit' far, sem firtol zagledal, sem pustil altar, prireja neka predavanja po čukarskih gnezdih.

K tem predavanjem mu prihajajo zvečine ljudskošol. otroci, ker drugim je pač tako pridigovanje prebedasto. Tem poslušalcem čveka in se napenja ter dere, da se mu vse smeje. (Hujskanje proti šoli je v prvi vrsti.) In če učiteljstvo vrši svojo dolžnost ter prepoveduje šol. otrokom obiskovanje teh hujskajočih pridig tacegale katoliška frajtara, kateremu bolje pristoji »cucelj« kakor pridiga, zacvilita v »Novem času« konporal in frajtar katoliške stvar.

Noben pošten človek ne more pustiti, da se šolska mladina spridi v čukarijah; saj vsak ve, kaka je čukarija v moralnem pogledu.

E frajtarček, mi vemo, kaj se sme in kaj se ne sme! Mi ne bomo dovolili, da bi vaša vzgoja dosegla nas. Žabeljci ne dovolijo in tudi se ne boje katoliške čukarske armade pod poveljstvom takih frajtartjev, katerim je armadno glasilo tak le srednjeveški »Novi čas«. Na vaše jamranje ne damo nič.

Učitelj mora skrbeti za napredek in ne za nazadovanje in ritje v temni srednji vek, katerega hočeta pri nas uveljaviti frajtar in koprol katoliške armade pri »Novem času«. Naše ljudstvo ni dovzetno za kapucinade katoliških prenapetežev, ki so pomandrali in pohodili poštenost in dostojnost.

Tako je! frajtar Luka iz Žabelj ali »boj na nož«.

Iz goriške okolice.

Iz Št. Ferjana pri Gorici. — V naši občini presega klerikalna predrznost že vse meje. Misijonarju Likarju se namreč cedijo sline že več časa po tajniškem mestu. Zato kar na vse kriplje dela na to, da se izvoli kolikor mogoče hitro novega župana. Pa tudi nekaterim drugim petelinom se strašno mudi po volitvi novega župana. Kot enega naj vam imenujem starega zdražbarja s »Čadrga doma«, drugi pa je Jožef Maraž, ključar in predsednik Jarčeve posojilnice in peti podžupan. Ti trije možakarji se 15. t. m. zberejo in enoglasno sklenejo, da se bodo vršile volitve županstva dne 19. t. m. ob 2 pop. Zato pride g. Likar, »tajnik in spe« k postrežnici hišalnice v »Obč. dom« in zahteva ključ pisarne, da vzame 24 vabil za volitev. Ta mu reče, naj praša moža, ker ona nima ključa do obč. urada. In tudi ko pride g. redar Trpin domov, se ta gospod predizne prašati ključ do obč. urada. G. redar ga pa pametno zavrne, naj počaka še par dni, da bo tajnik in potem bo lahko jemal, kar bo hotel iz obč. pisarne. G. nadučitelj pa še vendar ni obupal in napravil je kar sam litografirana vabila in sporočilo na c. kr. okr. glavarstvo (seveda brez pečata, ker ni še — tajnik!!) Podpisal pa je v svoji domišljavosti, — da je župan, — Jožef Maraž, »starosta«.

Najeli so si nato ti gospodje svoje pomagace, ki so ta nepostavna vabila raznašali po vasi od 8. zvečer naprej. Nekateri niso hoteli sprejeti ob tej uri takih mož v svojo hišo, zato je pa ta druhal jela mazati hišna vrata.

Dne 19. t. m. se je ta klerikalna druhal jela pripravljati na vse zgodaj na divjanje, ko je imel biti izvoljen klerikalni

Imate bolečine?

Ravmatične, protinske, v zobeh, glavobol? Ali ste se po prepluhu ali drugače prehladili? Poskusite vendar bolečine utahovati, lokajoči in krepčajoči Fellerjev fluid z znanko »Elsa-fluid«. Pomaga tudi pri tiganju v bedlih, križu in sklepih. Ta je v resnici dober! To ni samo reklama! Dvanajsturica za poskušnjo 5 kron franko. Izdela vatalj samo lekarnar Feller v Stabiel, Elsa-trg št. 264 (Hrvatsko).

župan! Napravili so godbo in voz namenjen novemu županu je stal okoliščan s cveticami in spredaj je modro sedel kobiljaj z belimi rokavicami!! Okoli pa na stotine radovednega ljudstva in med njimi sklicatelj volitev J. Maraž, katerega je človek na prvi mah zagledal, ker je bil za glavo višji od drugih! Čakali so g. glavarja ali njegovega namestnika, ki je imel ravnokar priti! Pa glej čudo! Maraž in žiček z velikim klobukom pristopi k I. Maražu in da mu — ekspresno pismo od c. kr. okr. glavarstva. Moč hitro odpre pismo in spoznal sem tudi jaz, ki sem mimo stal, vsebino pisma z njegovega obraza, kakor bi v resnici bral besede: »..... nimate nikake pravice sklicati volitev in bivšega župana nadomestuje prvi podžupan, ne pa Vi.....»

Z dolgim nosom je ostal g. »tajnik« Likar in takrat niti ni mislil na »hopsasa« in na Kozano in ukazal je kar zagosti en »Trauermarš« domov!! Je namreč post.

Iz Volčjedrage. — Dolgo zaželeni most — železniški prehod — na naši postaji je konečno dograjen v splošno zadovoljnost nas Volčjedragovcev, Bukovcev, Renčanov, Biljencev itd. Most je železen, moderno napravljen in dela čast tehniku. — Da se je ta prepotrebni most napravil gre v prvi vrsti zahvala g. državnemu poslancu Goriške okolice, ki se je na našo željo potrudil za zgradbo železnega prehoda. V drugi vrsti se moramo zahvaliti slav. železniškemu ravnateljstvu v Trstu, ki se je pobrigalo, da se je most izvršil po naših željah in zahtevah, na onem mestu, kjer smo si ga želeli. Most je primeroma dovolj širok in stoji na najbolj primernem mestu, tik skladišča. — Sicer moramo omeriti, da bi ne bilo prav nič napačnega, ako bi se postavila na vsakem koncu mosta po ena svetilka, ki bi v temnih nočeh posebno tujcem kazala, kje stoji most. Naša občina naj bi se za to brigala pri železniškem ravnateljstvu v Trstu, da bi se ti svetilki postavili, ako bi pa tega ne mogla doseči, naj bi sama oskrbovala svetilke. — H koncu izrekamo še enkrat svojo srčno zahvalo vsem, ki so kaj pripomogli za zgradbo tega res prepotrebne mosta oziroma železniškega prehoda.

Volčjedragovci.

Iz Gorenje Vrtojbe. — (Pritožbe radi poštne nabiralnice.) Zadnji dopis o tej zadevi, ki je popolnoma stvar, je razburil ženo upravitelja nabiralnice v taki meri, da je izgubila še tisto malo preudarnosti, ki jo je imela. Bruha in sika kot kača, ki bi rada pičila, pa ne more. Zapomni naj si, pa že zdaj, da zadeva ni stem končana, ampak bo imela takšno še neprijetne posledice za koga! — Povedajmo, da vzdržujemo vse trditve dopisa v polnem obsegu. Če komu ni prav, so mu odprta vsa vrata in tudi vsa okna.

Domače vesti.

Odlični gost. — V torek in sredo se je mudila v Gorici odlična češka pisateljica, velika prijateljica in podpirateljica Slovencev, gospa Gabriela P. reišová, Halbaerthová, soproga feldmaršallajntanta v pokoju. Odpotovala je ponočnim brzovlakom v Prago.

Shod zaupnikov S. L. S. v Gorici se je vršil danes. Vsaka 3 leta se ima vršiti shod in na dnevnem redu je tudi volitev vodstva S. L. S. Da spravijo na take shode kolikor mogoče dosti ljudi, se umeje samo po sebi. Politikujoči duhovniki ukazujejo svojim podložnim pa gredo z njimi v skrbnem varstvu v Gorico. Rečejo še, da gre za vero. Kako torej ne bi šel na tak shod veren slovenski kmetič, udan farovžu? Pridejo taki, ki mislijo, da gre za vero, pridejo pa tudi spekulanti z vero. — Tolajit in mirit sta prišla iz Ljubljane dr. Ivan Šusteršič, bog-oče V. L. S. in duh njen dr. Krek. Šusteršič ima navado ob takih prilikah postaviti se v pozo vsemogočnega gospoda, govori ognjevit, slagerje ima pripravljene, kakoršni so potrebni. Veličasten gospod, ki hrepeni po efektu in ga pri klerikalnih backih seveda vselej doseže. Hôč' biti tudi »witzig«. Razumniki bi ga potegnili z odra. Dr. Krek je »špasvogel«, hoče dopasti ljudstvu s svojimi dovtipi. Ta dva sta prišla v Gorico, da napravita red in mir v S. L. S. na Goriškem. Prišla sta zato, da govorita, navdušita ljudi in zvezeta »politične otročaje« z »izkušenim politikom«, če ne za

večno pa vsaj za sedaj. Ob imenih Šusteršiča in Kreka naj se pozabi na spore v stranki, slovesno naj bo zborovanje. Če bi bili tako-le sami med seboj: goriški starosturjarji in novosturjarji, bi ropotalo, vršalo, jo!, to bi bil boj! Nalogo, vse to preprečiti, sta imela Šusteršič in Krek. — Naj le zborujejo in se vesele, upoštevajo pa naj tudi golo dejstvo, da le vsled desor-patizma napredne stranke so se zredili na Goriškem, kolikor so se zredili. Najbrže bo bodočnost za nje bolj suha!

Dr. Šusteršič in napredna stranka. — Dr. Šusteršič je povedal danes na shodu zaupnikov S. L. S. v Centralu, da ni res, da je prišel v Gorico krpit klerikalno stranko. To da vedo zborovalci. Potem pa je rekel, da neko drugo stranko treba za-flikati, ta je narodno-napredna stranka. Rekel je, da ima strgano surknjo, vsa je strgana, tudi spodnje hlače ima strgane (velik halo); to treba za-flikati. — Ali mu ni všeč, ako je raztrgana? Kaj pa, če jo za-flikamo, da bo lepo čela, kaj pa, če dobi celo novo obleko? Ali bo potem dr. Šusteršič zadovoljen? Šaftil!

Z današnjim shodom zaupnikov S. L. S. so najbolj zadovoljni — laški liberalci. Gregorčič rešen, predsednik S. L. S. Patria je rešena. Evviva don Antonio! Še bo služil liberalcem in brezvercem. — Žalost je velika v nadškofijski palači.

V gosposko zbornico je poklicanih 30 odličnejših mož, in sicer kot dedni člani 12, kot dosmrtni 18. Med prvimi se nahaja iz naše dežele Jurij baron Locatelli pl. Eulenburg in Schönfeld, župan v Krminu.

Knjige Matice Hrvatske stanejo za članke Slovenske Matice 4 K in ne 6 K, kakor se je pomotoma objavilo. Denar naj se blagovoli poslati na naslov: g. Srečko Jurđana, Via Morelli št. 6/III.

Trojezični napisi na gozdnem uradu. — Kakor čujemo, dobi tukajšnji gozdni urad trojezične napise. Doslej so bili le nemški napisi. Napisi pa bodo: nemški, laški, slovenski. Torej slovenski na zadnjem mestu! Prav bi bilo, da bi bili napisi slovenski in laški, nemških v naših deželah ni potreba!

Redni občni zbor »Krajne skupine avstrijskega mornaričnega društva« v Gorici se vrši danes dne 29. februarja t. l. ob 5 uri pop. v dvorani »Trgovske in obrtne zbornice« v Gorici.

Maturo na gimnaziji v Gorici so pre-stali v ponedeljek grof E. Claricini iz Gorice, E. Simonit iz Meduje in Iv. Kristan s Trnovega.

Profesor Pavlin. — Na gimnaziji v Gorici podučuje matematiko in fiziko dobro znani profesor Pavlin. O njem se ve, da je zagrižen klerikalec ter da nima nikakih pedagogičnih sposobnosti. Letos je mož kar zdivil in koncem prvega semestra je padlo v 7. in 8. šoli slovenskih oddelkov kar 18 dijakov! Padli so radi prevelike strogosti profesorja Pavlina. Kaj je naredil, je mož že vedel in slutil odpor. V osmi je razrednik pa si ni upal razdeliti spričeval. Ušel je in spričevala je razdelil ravniatelj. — Povsodi je vzbudilo ogorčenje, da je vrgel toliko dijakov, ki tega niso zaslužili. Ostre besede so padale na njegov naslov posebno ob okoliščini, da je v 7. in 8. šoli laških razredov padel en sam dijak. Torej Slovence naj se ubija in ubije naj jih slovenski profesor! Take ljudi nam vzgaja klerikalizem za učitelje srednješolske mladine. Odpor proti Pavlinu je bil velik tudi med profesorji. Kakor čujemo, je slišal profesor Pavlin, kar mu gre, iz ust prof. zbora. To je nezaslišano, kar ta človek počenja. Sedmi razred, to je razred, ki ga je vzgojil prof. Ozvald, je tudi vzel na piko. Eden najboljših učencev je moral za ničarijo pisati stokrat za kazen »Ich darf nicht schwätzen«. Za nekim dijakom je drl na stranišče gledat črez, ker se je menda bal, da bi kaj »goljufal« pri nalogi. Sploh je človek, ki zapušča v učencih vse drugo, samo nespoštovanja in ugleda. Šolski svetovnik Kauer tudi ve, kaj mu je storil s Pavlinom. Menda je sedaj, ko je bil v Gorici, ukrenil kar treba.

Vojaški zrakoplov plove sedaj vsak dan nad Gorico in okolico. Vse občuduje spretno gibanje zrakoplova in sigurnost, s katero ga vlada nadporočnik Stohansl. Včasih vzame v zrakoplov pasajirja. Pred par dnevi sta bili v aeroplanu z njim dve slovenski dami.

Razprava radi zločinov v

čenstohovskem samostanu.

V Petrikovu je pričela kazenska razprava proti menihom Damas Macochu, Izidorju Starczewskemu, Bazilu Olešenskemu, Heleni Macochi-Krzyanovski, proti samostanskemu ključavničarju Jožefu Pertkiewitzu, vozniku Vincenciju Pianku in Lucienu Cyganovskemu.

Predsednik je sporočil, da je bivši pri-jor čenstohovskega samostana, pater Reimann, iz Rima potom ruskega poslanštva poslal zdravniško izpričevalo, da je bolan. Tudi sedanjí pri-jor čenstohovskega samostana je poslal zdravniško izpričevalo o svoji bolezni.

Pater Macoch se je priznal krivega vseh dejstev, katerih je obtožen. S svojim možem se je Helena neprenehoma prepirala in je Damasa do tega pripravila, da je umoril njenega moža. Na vprašanje predsednikovo je Macoch natančno opisal, kako je umoril svojega stričnika. Triplje s pomočjo nekega drugega meniha in samostanskega sluga skril v divanu, ki ga je potem dejal v zaboj ter odpeljal s pomočjo nekega voznika. Nadalje je tudi priznal, da je kradel.

Glede Helene pravi, da je čutil veliko nagnjenje do nje, ali ljubil jo je le platonično. (Smeh v dvorani.)

Helena Macoch zatrjuje, da je povsem nedolžna ter da ni vedela nič ne za tatvine ne za umor. Tudi drugi obtoženci pravijo, da so nedolžni.

V sodno dvorano so prinesli oni kanepe, v katerem je bilo skrito truplo umorjenega Václava Macoha. Kmetje so izpovedali v smislu obtožnice.

Politični pregled.

Finančni načrt viteza Zaleskega. — V finančnem odseku je 26. t. m. razvil finančni minister vit. Zaleski svoj ekspozé o finančnem načrtu. Iz tega posnemamo: Glede **deželnih financ** je pokazal, da je proračun velike večine dežel v skrajno kritični situaciji. Tu je treba hitre pomoči, ker dolgovi neprestano rasejo. Zdi se mu najbolj primerno, da dobe dežele zneske iz državnega davka na pivo in žganje. — Cela vrsta drugih davkov naj zadene samo premožne sloje tako zvišanje osebne dohodarine in davek na delnice, davek na tantieme, ureditev davka na dedščine in zavarovalnine itd.

Od **davka na pivo**, ki je preračunjen na 62 milijonov kron, bi dobile dežele okroglo 56 milijonov, država pa 55 milijonov. Od davka na žganje bi morala država obdržati svoj dosedanjí delež v znesku 75 milijonov kron. Donesek osebno-dohodninskega davka znaša kakih 7 milijonov kron več kakor doslej, med tem ko bi zvišanje davka za one, ki imajo skrbeti samo za eno osebo, doneslo 57 milijonov.

Končno je reasumiral finančni minister svoja izvajanja, ter naglašal, da dobi država od zvišanja teh davkov samo kakih 483 milijonov. — Kar bi moralo plačati ljudstvo na direktnih in stranskih pristojbinah, na konzuinnih davkih, kolkih, tak-sah in pristojbinah ter davku na vozne listke, je preračunljeno v načrtu finančnega zakona za leto 1912 s 10015 milijonov kron.

Dodatna obremenitev vsled novih predlog bi tedaj znašala 5% dosedanjih davkov.

Končno poda finančni minister sliko **večjih izdatkov**, ki bi zadeli državno pravo v bližnjem času, zlasti zvišanje

plače državnim nastavljencom, omenja vodne ceste, lokalne železnice, telefonska omrežja, vojaške izdatke, dotacijo melioracijskega zaklada, stanovanjsko skrb, socialno zavarovanje in drugo, za kar je treba mnogo več, kakor 100 milijonov K, ki jih je brezpogojno treba pokriti z novimi davki.

»Mir je Evropi potreben«. — »Matin« v Parizu prinaša članek pod naslovom »Mir je Evropi potreben«, v katerem vzdržuje trditve, da je Anglija, Francoska in Rusija že storila v Carigradu korake v prilog miru ter da le čaka, kakšno stališče bosta zavzeli vladi na Dunaju in v Berlinu. Dogodki na Kreti so zelo vznemirljivi in stojimo neposredno pred turško-grškim konfliktom, kateremu bi brez dvoma sledil takoj turško-bolgarski in turško-srbski konflikt. Intervencija za mir je v interesu cele Evrope.

V političnih krogih dunajskih zatrjujejo, da je članek v Matinu samo poskus izvedeti za mnenje dunajskega in berlinskega kabineta, na drugi strani pa francoska akcija proti Dunaju in Berlinu, češ da hoče spraviti Francoska vlada Avstrijo in Nemčijo v slabo luč. V zvezi s poročili francoskih listov stoji tudi vest, da Avstrija že pripravlja svoje transportne ladje za prevažanje vojaštva na jadransko-balkansko obal.

Streli v dunajskem občinskem svetu. — Neposredno po koncu seje dunajskega občinskega sveta 27. t. m. ob 11. zvečer je oddal nekdo z galerije iz revolverja več slepih strelcev zapored. V dvorani je nastalo hudo razburjenje. Storitca so aretirali in je to 32 letni Josip Bauer, sprevednik cestne železnice, doma iz šopronskega komitata, ki je hotel baže na ta neravaden način opozoriti svetovalce na neko vlogo. Sodijo, da mož ni pri zdravi pameti.

Baura, ki je streljal v občinskem svetu, so izročili okrajnemu sodišču, ki pa ga je izpustilo, ker se je prepričalo, da je streljal slepo in da njegovo dejanje ni zločin.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Razne vesti.

Turška vlada odločno odklanja vsaka mirovna pogajanja z Italijo, dokler ne prekliče aneksije Tripolitanijske in Cirenajke. Bili so se boji okoli Honsa in Bengasija. Po hudem boju so zavzeli Italijani višino Mergib.

Razne vesti.

Akad. - tehn. društvo »Triglav« v Gradcu bo imelo svoj IV. redni občni zbor dne 2. sušca 1912. ob 8 uri zvečer v prostorih društva.

Pulj. — Poleg onih, katere je policija že vzela s slavnega puljskega magistrata, se nahaja sedaj v zaporu še vodja rač. oddelka G. Filinich; aretiran je tudi bivši obč. svetnik Petris, sorodnik župana dr. Varetona. Pa še ni konec. Posle v plinar-ni in elektrarni so prevzeli državni inženirji.

Štrajk premogarjev na Angleškem. — Pogajanja med premogarji in podjetniki so se razbila. 100.000 premogarjev je vstopilo v štrajk; danes jih je stopilo v štrajk najbrže še 600.000.

Srbsko meso v Trstu. — Od danes dalje bo prihajalo v Trst srbsko meso ter se bo prodajalo v posebni mesnici v ulici Carducci. Tržačanom bo s srbskim mesom mnogo pomagano.

Dalje na 4. strani.

ZAHVALA.

Podpisani izrekajo tem potom najiskrenejšo zahvalo na izkazanih izrazih sočutja v bolezni in o priki smrti dobrega in nepozabnega soproga, očeta, tasta, starega očeta, brata in strica

Ivana Mozetič

posebna zahvala bodi izražena vsem tistim, ki so pripomogli tako veličastnemu pogrebu, vsem tistim, ki so poslali svoje sožalje in posebno še darovalcem venčev.

V GORICI, dne 29. februarja 1912.

Žalujoča rodbina in sorodniki.

»Tripolis« v Gradcu. — V Gradcu so predstavljali »Veseli Dunaj«, to so posamezne scene, brez vezi med seboj. Ena taka scena je parodija na vse, kar je italijansko. Smešili so italijanske pevce, vojsko in sedanji italijanski politični položaj. Prikazal se je na odru labud z italijansko trobojnico z napisom »Tripolis« in zraven ženska, ki je predstavljala Italijo v karikaturi. Navzočih je bilo pri predstavi mnogo častnikov in namestnikov družina.

Aviatika v Evropi. — Francija ima sedaj 450 pilotov in 500 aeroplanov. Germanija 140 pilotov in 150 aeroplanov. Rusija ima 100 pilotov in 140 aeroplanov. Angleška ima 60 pilotov in 65 aeroplanov. Italija ima 35 pilotov in 50 aeroplanov. Avstrija ima 25 pilotov in 20 aeroplanov.

Svojo nogo le slovesno pokopal. — Viljem Nicholson je meščan v San Franciscu. Pred kratkim je prišel na tamkajšnji magistrat ter prosil dovoljenja za pogreb. Uradnik: Za koga? Nicholson: Zamc? Uradnik: Ne norčujte se! Nicholson: Ne norčujem se. Hotel sem reči: za del moje osebe. Odrezali so mi nogo in to bi rad slovesno pokopal.

Dovoljen mu je bil pogreb noge. Povabil je svoje prijatelje in v slovesnem pogrebu so peljali nogo na pokopališče v grobišče, ki je njega last. Tam se je Nicholson poslovil od svoje noge ter jo zahvalil za vso njeno uslužnost, potem pa je bil slovesen banket. Nicholson ima drugo lepo umetno nogo; ne hodi pa ne dosti, marveč se rajši vozi on, ki je predsednik društva izvoščakov.

Sprememba voznega reda

na istrskih progah.

Dne 1. srčca 1912. stopijo na progah Divača-Pulj-Herpelje-Kozina-Trst c. kr. drž. kol. in Kanfanar-Rovinj naslednje spremembe voznega reda v veljavo:

a) proga Divača-Pulj.

Osební vlak šte. 313 (odhod iz Divače ob 5'40 zjutraj, prihod v Pulj ob 9'36 dop.) odpade; mesto njega se vpelje brzovlak šte. 303 (odhod iz Divače ob 5'36 zjutraj, prihod v Pulj ob 8'27 dop.) z zvezo na brzovlak juž. žel. št. 3, z direktnimi vozovi I. in II. razreda Dunaj juž. kol. — Pulj in z direktnimi vozovi I. in II. in III. razreda Trst c. kr. drž. kol. — Pulj. Za lokalni promet na progi Herpelje-Kozina-Pulj bo vozil mešani vlak šte. 351 (odhod iz Herpelje ob 6'13 zjutraj, prihod v Pulj ob 10'16 dop.) Osebna vlaka št. 312 in 318 zadene le malenkostna sprememba.

b) proga Herpelje-Kozina-Trst c. kr. državni kolodvor.

Vlaka št. 212/211 odhajata k zvezi na vlak št. 303 nekoliko preje (odhod iz Trsta c. kr. drž. kol. ob 5 zjutraj, prihod v Trst c. kr. drž. kol. ob 7'10 zjutraj). V primeri z dosedanjim vožnjo skrajša se z upeljavo te jutranje zveze Trst- c. kr. drž. kol. Pulj (vlaka št. 212-303) vožnja za približno 1 uro.

c) proga Kanfanar-Rovinj.

Vlak št. 440 bo vozil k zvezi na vlak št. 312 in vlak št. 443 k zvezi na vlak šte. 351 kasneje.

Vozni red drugih vlakov ostane nespremenjen. Poprave plakatov voznega reda list II in lokalnega voznega reda za istrske proge izidejo ob enem.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 66. vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deseti (in celo v mestu) niče ne česa, kar nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

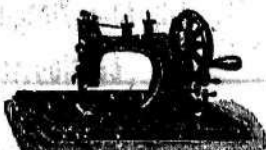


JAKOB ŠULIGOJ, urar.

v Gorici, Gospodarska ulica šte. 25
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih prečnih ur ter razne srebrne in zlata predmete kakor: verižice, obeske, prstane, uhane itd. Za vsako popravilo se jamči.

Mihael Turk, brivec na Kornu 6, se priporoča al. občinstvu za mnogobrojni obisk. Za točno postrežbo in snaznost se jamči.

Učenca z dobro šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom. Polno se pri g. Fr. Kováč, trgovcu v Solkanu pri Gorici.



Velika zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. Mehanična delavnica. Poliranje z električno gonilno silo ter emajliranje dvokoles na plin.

Kolesarjem v korist! Kdor hoče staro dvokolo obnoviti, naj ga takoj pošlje emajlirati stane K 6—, v različnih barvah K 8—

Pri



Batje I-u

Gorica

Stolna ulica 2-4.

Frodaja tudi na obroke.

Ceniki poštnine prosti.

Velika izbira že rabljenih dvokoles in vsakovrstnih strojev.

Naznanilo.

Podpisani uljudco naznanjam slav. občinstvu, da otvorim dne 1. marca t. l. v Gorici na Corsu Franca Josipa št. 20

instalacijsko delavnico

za električne naprave, plin vodo

ter zalogo različnih lustrov, žarnic, mrežic za plinove luči ter vse v to stroko spadajoče potrebščine.

Slav. občinstvu se udano priporočam

Rudolf Grion,

mehanik in elektrotehnik.

Kako se obranimo želodčnih bolečin?!

Takim boleznim, na katerih trpi dandanašnje človeštvo, se pride vspešno v okom ter se jim more energično nasprotovati s tem, da se pravočasno »porablja

Dr. Engel-nov nektar.

Kajti

močan želodec in dobra prebava tvorijo temelj zdravega telesa. Kdor hoče svoje zdravje ohraniti tudi do starosti, naj uporablja po svojih izvirnih uspehih sloviti

Dr. Engel-nov nektar.

Ta pijača, ki je izdelana iz izvrstnih zeliščnih sokov in iz vina, vpliva vsled svojega vestnega izdelovanja jako dobrodelno na prebavo liki želodčni liker, oziroma želodčno vino ter nima nikakih škodljivih posledic.

Zdravi ali bolni lahko uživajo ta nektar, brez da bi škodovali svojemu zdravju. Nektar vpliva pri pametni uporabi pospešujoče na prebavo in vzbudljivo na tvoritev sokov.

Zato se priporoča vžitek

Dr. Engel-novega nektarja

vsem, ki si hočejo ohraniti zdrav želodec.

Nektar je dobro sredstvo proti želodčnemu katarju, krčn. bolečinam, težki prebavi ali zasliženju. Ravnotako ne dopusti nektar, da se dobi zaprtje ali stisko ali količne bolečine ali srčno utripanje, ohrani temveč dober sex in živahen tek, zašranjuje torej nespečnost, duševno motenje, glavobol in nervozno utrujenost.

V širokih slogih ljudstva razširjen nektar vzdržuje veselost in veselje do življenja.

Nektar se dobiva po 3 K in 4 K steklenica v lekarnah sledečih krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romana, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Karal, Videm, Palma, Cervinjan, Ogled, Fiumičel, Gradež, Sežana, Vipava, Postojna, Milj, Trst itd., kakor tudi v lekarnah v vseh večjih in manjših krajih Goriško-Gradiščanske in sosednih dežel. Tudi razpošiljajo lekarne v Gorici 3 ali več steklenic nektarja po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Dr. Engel-nov nektar.

Moj nektar ni nobeno tajno sredstvo, njegove sestavine so: samos 200, vino malaga 200, vinske steklenice 50, jerebika 100, črna vino 100, sok jerebika 100, češnjev sok 200, brinje 30 in mnogo drugih zelišč. Te sestavine se pomešajo.

Okrajna hranilnica in posojilnica v Sežani

vpisana zadruga z neomejeno zavezo

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

ki se boče vršil

v četrtek, dne 14. marca 1912 ob 2. uri popoldne

v združnih prostorih

DNEVNI RED:

1. Odobritev rač. zaključka za leto 1911.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Poročilo o reviziji.
4. Volitev načestva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Predlogi.

Načelstvo.

Udlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinnejega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo-brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Vinko Majdič

valjični mlin v Kranju

očdaja

zastopstvo

za Gorico in okolico.

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin!

Na sreči Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališča alraberškega in drobnega blaga ter tkanja, preje in stitj.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojaše in čevljarje.

Svetlinjce. — Rožni venc. — Mašur.

Kužlatoe.

Šišna obuvala za vse letne čase

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Več sto

izpodbud k nakupu gospodinskih predmetov in dniril vsebuje moj glavni katalog z več kot 4000 slikami. Istega pošljem na zahtevo vsakomur zastoj in poštne prosto.

C. kr. dvorni dobavitelj

JAN KONRAD

Moste (Brux) št. 2690 — Čeiko.

Peresa z rezervoarjem črnila

od najpriprostejših do 30 kron. — Za običajno rabo priporočamo:

„Union“ a K 2'60. — „Student“ a K 3'20 (priporočamo dijakom). — „Ideal“ a K 4'— — „Ideal“

prima K 5'20. — „Red Indian“ a 11 K in 14. — Finjša peresa za dame in gospode, z ročniki iz srebra, močno pozlačeni in dr. od 17—30 K. — Vsa peresa, tu'i pri onih za K 2'60, so že iz 14-karatovega zlata.

Priporoča:

knjigarna A. Gabršček, Trgovski dom.